

Kalundborg Lærerkreds

Generalforsamling

Mandag d. 14. juni 2021

Mundtlig beretning

Kære kolleger – kære medlemmer

Da jeg skulle på første modul af DLFs politiske lederuddannelse (som i daglig tale hedder Formandsskolen) blev jeg spurgt, på hvilken måde jeg gerne ville gøre en forskel for medlemmerne i Kalundborg Lærerkreds. Ud over det, der lå lige for – at få en lokal aftale, gode vilkår og den slags, så fik vi snakket os frem til, at jeg faktisk gerne vil give mine medlemmer håbet tilbage. Jeg drømmer om, at vi som lærere kan finde sammen om andet end at tale om, hvor skidt det går. Jeg tror, at I kan genkende den følelse, jeg ofte selv har af, at man falder i brokkegrøften, – og den er ikke let at komme op fra.

Og hvordan er det så gået med det håb efter de første 8 måneder af min formandskarriere? Ikke så sindssygt godt faktisk. Eller – det vil sige: På lokalt plan – ude på lærerværelserne, så ved jeg, at der er meget god energi mange steder. Det vil jeg gerne vende tilbage til. Og på landsplan – der blæser i den grad nye og optimistiske vinde – det vil jeg også gerne vende tilbage til. Til gengæld kniber det gevaldigt med det niveau, der ligger imellem – nemlig medarbejdernes vilkår i Kalundborg Kommune.

Jeg ved godt, at en mundtlig beretning skal kigge fremad, men for at kunne det, er det nødvendigt lige at starte med lidt historik. For det startede jo sådan set med, at jeg var optimist. Vi har igennem mine første år i kredsstyrelsen tit hørt folk, der færdes på rådhuset og blandt politikerne sige, at det da godt nok var utroligt, så dårligt kommunens øverste ledelse talte om lærerne.

Men lige efter sommerferien sidste år havde vi endelig en arbejdstidsaftale - A-20. Vi hørte alle sammen Anders Bondo og Jakob Bundsgaard, formand i KL, tale så varmt om det samarbejdsforhold, som fra NU skulle gavne folkeskolen og lærernes vilkår. Vi skulle lave skolen sammen. Vi skulle skaffe transparens i skolens planlægning og om anvendelsen af lærernes – ganske vist stadig pressede – arbejdstid. Slut med lederdiktater – lærerne skulle have indflydelsen på deres arbejdsliv tilbage. Troede vi. Anita og jeg gik virkelig konstruktivt til forhandlingerne med direktøren – skolelederforeningen var også med. Heldigvis var vi fra start enige om ikke at røre ved vores gamle lokal aftale – den fik lov at blive. Så langt så godt.

Før hvert møde tyggede kredsstyrelsen sammen på, hvilke argumenter vi kunne tage med næste gang. Møderne begyndte i oktober – og i et stykke tid, troede vi på, at der ville komme noget ud af det. Lederne havde nogle steder i aftalen, som de godt ville slippe for. Men der kom bare ikke rigtigt noget den anden vej. Ingenting faktisk. Der kunne ikke sættes tid – over 60 timer – på hverken klasselæreropgaven eller vejlederopgaver. Pauser var helt utænkelige at tale om. For vores skoler er jo SÅ forskellige. Så til sidst – i løbet af vinterferien – måtte vi indse, at vi faktisk ingen steder var kommet overhovedet. Set i bakspejlet, så havde der nok ikke været nogen vilje eller intention fra starten – jeg var bare længe om at indse det.

Så her står vi nu. Som en af de 7 kommuner i landet, der har en "ren A20", som det hedder. Og den skal stå sin prøve. Jeg tror, at det er svært for lederne at indrette sig på,

at der faktisk ER nogle ting, som gælder – lige meget om de synes, det er en god ide eller ej. A-20 gælder. Når der står, at man skal have en opgørelse af sin arbejdstid hver 3. måned, så gælder det. Når der står, at opgaveoversigterne skal lande hos lærerne 5 uger før 1. august – så gælder det. Når der står, at det skal fremgå af opgaveoversigten, hvor meget tid hver lærer har til individuel forberedelse, - så gælder det.

Mit gæt er, at mange ledere i deres lønkammer ville have givet meget for, at vi havde fået landet en kommunal aftale, så de ikke skulle bruge så meget tid på at opfinde hver deres dybe tallerken. Og jeg er fuldstændig klar over, at på mange skoler er deres økonomi efterhånden SÅ skrabet, at lederne ikke har mulighed for at give lærerne de vilkår, som, de MÅ vide, ville være gavnlige for arbejdsmiljøet på skolen – og selvfølgelig primært for skolens kerneopgave – elevernes faglige niveau og trivsel. Det argument, der handler om, at vores skoler jo er så forskellige – og at lederne HELT selv bestemmer, hvordan de vil drive deres skoler, klinger temmelig hult, når man samtidig har en tydelig oplevelse af, at direktøren holder dem i kort snor med klare forventninger om, hvilke løsninger de har lov til "selv" at finde. At man kun kan gætte på det handler som bekendt om, at skoleledermøderne er uden offentlig dagsorden og referat, selv om det er en kendt sag, at det er et forum, hvor der tages masser af beslutninger for vores fælles skolevæsen. Forklaringen fra direktøren om, at det jo ikke er anderledes end, når jeg holder møder med mine TR'er, har den store forskel, at skolelederne jo ikke mødes alene, - men netop med direktøren, som her har et lukket rum uden mulighed for demokratisk diskussion. Det er mig en kæmpe sten i skoen og en ongoing forundring, at man i en offentlig organisation må have sådan en loge. Som Anita gjorde mig opmærksom på forleden – så har fælleselevrådet faktisk mere adgang til at blive informeret og involveret i, hvad der foregår på skoleområdet, end lærerne har. Det er da tankevækkende.

Hvis det kan være en trøst, så er det nu ikke kun lærerne, der synes, det er svært at blive inviteret ind i kommunens maskinrum. I Hovedudvalget og i samarbejdet med de øvrige organisationer hører vi om de samme vanskeligheder med at blive informeret i god tid og blive inddraget. Vores kommune har et kæmpe fokus på ledelse, - og vi kan jo ikke være spor uenige om, at dygtig ledelse er alfa og omega for enhver organisation. For mig handler god ledelse bare IKKE om at bestemme og få ret, men om at skabe rammer for, at personalets faglighed kan udfolde sig bedst muligt inden for de givne rammer.

Ja – det ER svært i Kalundborg – og hvor blev håbet og optimismen lige af?? Det kommer nu – for det får os selvfølgelig ikke til at give op. Vi skal videre fra kritikken, - som måske af og til lugter lidt brok.

Vi har tæt kontakt med Hovedstyrelsen, som godt er opmærksom på vores særlige position i en kommune, hvor borgmesteren er næstformand i KL og må formodes at have haft en vis interesse i at vise, at A-20 ikke skulle medføre de helt store forandringer. Vi er i år 1 – og vi vil følge skoleplanerne og de kommende opgaveoversigter nøje. Kredsstyrelsen får besøg af Morten Refskov, når vi tager på døgnmøde i næste uge for at planlægge det kommende års arbejde. Vi vil fortsætte

med at insistere på, at de forbedringer, som A-20 – også uden en lokal udmøntning, giver hver enkelt lærer mht. tydelighed om, hvordan vores arbejdstid skal bruges – også bliver synlige og mærkbare for lærerne i Kalundborg.

Hvis man har været lærer i Kalundborg i mange år, ved man, at det også med tidligere arbejdstidsaftaler har taget flere år at få dem til at virke hos os. I DLF er der sat pejlemærker op for, hvor langt vi gerne vil være nået om 3 år. Det er en proces. Vi vil arbejde på, at både lærere og skoleledere til næste forår har en bedre forståelse af, hvad meningen er med skoleplanen. Når jeg hører om andre kredsformænds oplevelse af de pædagogiske diskussioner, der har været på deres skoler af, hvordan skolerne skal prioritere arbejdstid i forhold til de indsatser, kommunen har valgt, - så håber jeg, at I vil gå ind i de samme diskussioner på jeres skoler. Insistere på, at I skal være med. At I skal bruge al jeres faglighed på at kvalificere jeres ledes beslutninger. Vi skal være opmærksomme på, at der er to spor, vi skal forfølge. Det ene er samarbejdssporet – ude på skolerne og i forhold til kommunen. Her gælder det om at få så meget som muligt ud af de midler, der er. At der bliver så gode muligheder som overhovedet muligt for, at vores lærerfaglighed kan sættes i spil. Det andet spor får vi i høj grad brug for i år, hvor der er valg til kommunalbestyrelsen. Det handler om, at skolernes rammer simpelthen ikke er gode nok. Man har tidligere som tommelfingerregel tænkt, at en klasse ca. svarer til 1,5 lærerstilling – i hvert fald i de ældste klasser. Nu ser vi, at skolerne har SÅ få lærere, som læser SÅ mange lektioner, at der fx på en skole kun er 11,4 lærerstillinger til 10 klasser, der er så store, at der ikke kan samlæses. De manglende lærerhænder erstattes på den nævnte skole til dels ved at lade pædagoger læse "mindre betydningsfulde" fag som musik, billedkunst og specialundervisning. Det betyder altså, at skolen kun med nød og næppe kan få dækket elevernes fagfaglige timer. Hvad er der så tilbage til andre livsvigtige funktioner på skolen – skolebiblioteket, vejledningstimer, specialundervisning, DSA osv...? ALT for lidt. Og hvor blev inklusionsmidlerne lige af? De få lærertimer får både konsekvenser for de dygtige og de svage elever – og for lærernes mulighed for at få back-up og sparring. For deres tid til samarbejde.

Vi skal, på alle de måder vi kan finde på, vise politikerne, hvad der er på spil. Fortælle om vores faglige ambitioner og ideer, om de fysiske rammer, om inklusionen, om konsekvenserne af deres beslutninger. Jeg tror, at det er vigtigt, at vi både kritiserer det, som ikke virker OG giver konstruktive løsningsforslag. At vi inviterer os selv med som en del af løsningen. Her er det altafgørende, at I som lærere i kommunen melder jer på banen og fortæller jeres historier og drømme – på de sociale medier og til folk, I kender. Både til politikere – og til jeres bekendte, der også skal hen og stemme. Vi – og det kan kredsstyrelsen ikke gøre alene - skal være med til at sørge for, at borgerne i Kalundborg VED, at lærerne kan og vil. Hvis de får rammerne til det.

For en stund vil jeg tage en tur lidt længere op i helikopteren og se på, de gode ting der sker i Danmark i denne tid – for på landsplan går meget faktisk rigtig godt. Lige nu i skrivende stund er der kommet en plan for folkeskolen, som giver mulighed for, at vi

laver ALLE USU-timer om til timer med to lærere, vi må droppe både elevplanerne og kvalitetsrapporten. Der kommer midler til fagligt løft og trivselsaktiviteter. Det er gode nyheder. Og centralt fra har de været kloge nok til at kræve, at pengene bruges til HÆNDER – til lærere. De kender kommunernes evne til at kanalisere penge helt andre steder hen, end de var tiltænkt.

En anden meget positiv vind, der også blæser, handler om, at politikere på Christiansborg nu (nok som de sidste i verden), er ved at erkende, at den lange skoledag og andre af reformens dele nok ikke var så god en ide alligevel. Eleverne er hverken blevet dygtigere eller er kommet til at trives bedre. En erkendelse, som vi må hjælpe vores lokale politikere til også at forstå.

En tredje glædelig nyhed er den store interesse, som mange viser for frihedsforsøgene – der på skoleområdet som bekendt folder sig ud i Esbjerg og Holbæk. Måske har I også Folkeskolen liggende på gæstetoiletet og følger med i, hvordan skoleledere glæder sig over, at de kan give råderum og beslutningskompetence tilbage til lærerne. Der er fokus på, at lærerne skal have frihed til at skabe den skole, som giver mening – ud fra deres faglige erfaringer og viden. Ledernes hidtidige funktion bliver vendt på hovedet, så de skal til at spørge lærerne, hvad de har brug for af rammer til de skoledage, de planlægger. Det bliver virkelig spændende at følge, hvordan de formår at folde forsøgets muligheder ud de næste år. Og de er helt med på, at det er helt afgørende, at de lykkes med opgaven for at deres resultater får mulighed for at brede sig til resten af landets skoler.

Danmarks Lærerforening centralt arbejder med alle de vigtige dagsordener – formulerer politikker og laver lobbyarbejde på alle tænkelige fronter. Min oplevelse er, at vi i DLF oplever nye, demokratiske vinde. Vores nye formand, Gordon, – og med ham hele hovedstyrelsen – er mere opsøgende i forhold til at have baglandet – os her ude i landet – med i de beslutninger og meldinger, de kommer med. Corona har lært os at bruge Teams – og der afholdes pt flere gange om måneden korte møder, hvor kredsformændene informeres om, hvad der er i støbeskeen, og vi inviteres til at mene noget om det. Der lyttes. Jeg oplever at hele den debat, der var op til formandsvalget sidste efterår (som jo også foregik meget i lyset af næstformandsvalget året før) –, har resulteret i, at der er en større transparens og involvering. Sjovt nok det samme, som vi taler for skal foregå ude på skolerne.

Det sker selvfølgelig også, at vi ikke er helt enige med toppen. I forrige uge var jeg sammen med kredsformændene fra Holbæk og Odsherred om at skrive til Gordon og Dorte Lange, at vi er uenige i deres reaktion på planerne om udflytning af seminarier. (Hvilket i parentes bemærket straks fik dem til at booke et møde med os for at lytte til vores argumenter.) Det er vores opfattelse, – her langt ude på Vestsjælland – at det er nødvendigt for os, at der kommer en læreruddannelse hertil. For mig i Kalundborg er det såmænd ikke så vigtigt, om det bliver i Holbæk eller Slagelse. Men jeg synes, at man i de centrale argumenter om ikke at dræne de eksisterende uddannelsessteder, glemmer, at vi efter min bedste overbevisning har mange unge, som IKKE drømmer om at komme til København. Vi har alt for mange, som ikke kommer videre efter deres

ungdomsuddannelse – og især hvis de når at skabe familie og etablere sig, så bliver det helt uladesiggørligt at tage uddannelse i de store byer. Derfor HAR vi brug for et seminarium, – hvor de studerende kommer i praktik på vores skoler og får en tilknytning til vores område. (Og vi har i samme forbindelse brug for praktikvejledere på mange flere af skolerne.)

For vi har et notorisk rekrutteringsproblem. Da sagen om Kalundborg Kommunes rekrutteringsindsats var på Børn-og Familieudvalgets dagsorden på majmødet, stod der, at der er 14-15 ubesatte lærerstillinger i Kalundborg. Frem mod sommerferien bliver det næppe mindre. Jeg har som fællestillidsrepræsentant været til en times snak med to konsulenter på rådhuset – det er den måde, vi bliver inddraget på... Og mine kommentarer var blandt andet:

- I Kalundborg kan vi ikke konkurrere med nabokommuner, som kan tilbyde 24-25 ugentlige lektioner, når man her skal forvente 27-28 lektioner (og ja – jeg ved godt, at enkelte endda har endnu flere).
- Vi har ikke en lokal A20-aftale – så ansøgere, der ringer på kreds-kontoret for at høre om vilkår i Kalundborg, kan ikke rigtig få noget svar – for det afhænger af den enkelte skole.
- Vi har en mentorordning i den gamle lokal-aftale fra 2018, men mange steder har den ikke virket efter hensigten, selv om man både får tid og tillæg for opgaven. Det er vores indtryk, at mentorerne aldrig er blevet introduceret til opgaven – nogle har helt tilfældigt opdaget, at opgaven stod på deres opgaveoversigt, - uden at de var blevet spurgt eller informeret om opgaven. (Dette er SÅ indlysende en lavthængende frugt, at vi nu har aftalt dels et møde med Sisi fra BLU og dels et info-møde for alle mentorer, så vi forhåbentlig får ordningen til at virke meget bedre allerede i det kommende skoleår.). Vi har ikke råd til, at hverken nyuddannede eller nyansatte opgiver efter kort tid.
- Kommunen har igen i det kommende skoleår entreret med Teach First om et antal lærerstuderende, som skal tage deres uddannelse hos os. Kredsens optælling fra de første 3 år, – hvor vi ikke tæller dem med fra indeværende skoleår, var for et par måneder siden, at ud af ca 35 var under 5 stadig ansat. Så vidt jeg ved, er de sidste også væk nu. Så man kan selvfølgelig sige, at så bliver de skemaer dækket, mens de er her. Og mange af dem er givetvis dygtige og engagerede. Men det er stenhårdt for et lærerværelse, at der hele tiden kommer nye ikke-læreruddannede kolleger, som man gerne vil hjælpe – men man har så rigeligt i sine andre opgaver.
- Først og sidst handler det selvfølgelig om at fastholde de ansatte, man allerede har. Det er helt indlysende, at behovet for at rekruttere falder, jo flere ansatte man kan fastholde i de jobs, de har. Arbejdet skal opleves attraktivt. Og så er vi tilbage ved aftalte vilkår, samarbejde og professionel kapital endnu engang.

Mange af de landspolitiske dagsordener har selvfølgelig lokale sider, som vi i kredsstyrelsen hele tiden arbejder på at følge op på. Vi bruger de kanaler, vi nu har, efter bedste evne. Anita og jeg har månedlige møder med direktøren, hvor vi spørger og kommenterer. Vi samarbejder med skolelederforeningen, som vi også jævnligt drøfter lokale sager med. Vi har ofte besøg af lokalpolitikere, som ønsker at høre vores syn på og kommentarer til aktuelle sager – en aktivitet, der forventes at intensiveres hen over efteråret – pudsigt nok. Vi deler med glæde vores viden og holdninger med hvem som helst, der gider lytte. Vi har også i år planlagt et møde med borgmesteren om det kommende budget i august måned.

To opgaver er nye for mig – hvor jeg jo har fået lov til at gå med Karen til alle de ovennævnte møder de sidste 2-3 år, så det er så at sige kendt stof.

Men fra i år er FTF og LO blevet slået sammen. Hos os mærkede vi ikke så meget til, at vi var med i FTF – det følte for de fleste – tror jeg – som en lidt fjern organisation, som man i bedste fald vidste, at lærerne hørte med i. De fagforbund, der var med i LO, havde en tydeligere fornemmelse af at være i familie – ”os i LO-familien”, hørte vi dem ofte sige. Nu er FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation en realitet. Det er et stort apparat at få startet op - forfra så at sige. Foreløbig har vi etableret 3 sektioner på Sjælland. I Kalundborg er vi med i FH-Vestsjælland, som igen har etableret kommuneudvalg. Det tager tid at lære hinanden at kende – og at finde ud af, hvad vi kan sammen, men jeg håber, at vi kan få sat skub i nogle faglige aktiviteter. Kommunal- og regionsvalget er helt oplagt at gå sammen med de øvrige fagforeninger og forbund om. Det er SÅ vigtigt, at alle forstår den danske model, og hvad faglig organisering betyder. Det skal vi hjælpe hinanden med. Når jeg hører reklamer for Det faglige Hus og Krifa på diverse lokalradioer, løber det mig i hvert fald koldt ned ad ryggen, hvis folk virkelig køber deres bedste salgsargument, - at de er de billigste. Til gengæld glemmer de at fortælle, at de jo bare nasser på de rigtige fagforeningers overenskomster (måske så I Karstens Hønges video med en telefonsamtale med en sælger fra Det faglige hus omkring 1. maj? Den var både sjov – og spot on.) OG den billige pris kan altså hurtigt vise sig at være aaalt for høj, hvis medlemmerne kommer i klemme i systemet – og deres billige ”fagforening” så ikke ved en hujende fis om vores område.

Hvilket bringer mig videre til et andet helt nyt område for mig – sagsbehandling. Både Karen og Niels var vores sagsbehandlere frem til 1/10 – så med et slag havde Søren og jeg den tjans. Heldigvis med livlinen åben til Karen, - og den er blevet brugt en del! Sagsbehandling betyder, dels at vi taler med sygemeldte medlemmer, når der er tale om længerevarende fravær, og dels at vi får besked, når en kollega skal til tjenstlig samtale, varsles afsked eller bliver bortvist. Og jeg må sige, at jeg synes, kommunen har sørget for, at jeg fik min ilddåb i en fart. Når det er alvorlige sager, har vi altid hovedforeningens dygtige jurister med – de overtager ofte, når det bliver rigtig alvorligt mht. ansættelsesmæssige konsekvenser. I forlængelse af flere alvorlige sager har jeg lovet mig selv, at jeg vil sige to ting til jer i dag. For det første – som jeg også har skrevet i den skriftlige beretning: PAS NU PÅ i forhold til fysisk kontakt med børn. Der skal INGENTING til, at en elev får fortalt noget hjemme, som måske får en lille drejning, som

får forældrene til at klage – og I får ikke chancen for at forsvare jer. Sådan er det bare. Vi kan være heldige - og dygtige - og få reddet jer ud af suppedasen. Men det lykkes ikke hver gang. Sørg for at passe på hinanden. Tag snak på lærerværelset, i MED, tal med din kollega, hvis du tænker, at noget kan udlægges anderledes, end det er tænkt. Den anden ting – også i forlængelse af det forrige - handler om, at vi efter min bedste overbevisning er nødt til at blive gode til at have en professionel samtale om hinandens praksis. Hvis vi undrer os over, at en kollega gør dit eller dat, så tal med hinanden i stedet for at starte med at gå til ledelsen med forundring og uenighed. Jeg har allerede oplevet adskillige sager, hvor henvendelser fra kolleger til ledelsen, får alvorlige konsekvenser, hvilket for det meste næppe var hensigten. Pas på hinanden – find måder at leve med forskellige tilgange til opgaverne på – kom hinanden i møde.

Ja – som I kan høre, så er meget nyt – og der er nok at tage fat på. Det bliver nemt langt, når man gerne vil fortælle om alt det spændende og vigtige og irriterende, som vores daglige virke på kreds-kontoret er fyldt op med – og så er der selvfølgelig en masse der ikke blev plads til.

Inden mine afsluttende håb og ønsker vil jeg gerne takke kredsstyrelsen. Jeg er hver eneste dag taknemmelig for, at vi bruger al vores energi på at arbejde sammen og trække som et team. Vi er forskellige – har både forskellige interesser og styrker. Men netop det gør, at vi supplerer hinanden på bedste vis. Så kæmpe tak fra mig til kredsstyrelsen – og selvfølgelig til Heidi på kontoret, som også altid byder ind og støtter min hukommelse. Uden jer gik det ikke.

Inden næste generalforsamling håber jeg, at der igen bliver mulighed for at komme ud på alle skoler og arbejdspladser. Jeg kan allerede tydeligt mærke, at jeg ikke mere har min faste, daglige gang på en skole, – og hvis mit arbejde skal give nogen som helst mening, så skal det jo tage udgangspunkt i netop en skolehverdag, som I oplever den lige nu. Jeg ønsker mig, at vi kan finde nye måder at invitere jer medlemmer ind til at kvalificere kredsstyrelsens arbejde på. Heldigvis er de 4 andre jo stadig i større eller mindre omfang på deres respektive skoler, - så det er ikke, fordi vi helt har mistet jordforbindelsen.

Jeg håber også, at vi har fået en ny kommunalbestyrelse, som vil tage ansvaret for at sørge for, at deres medarbejdere bliver opfattet som en uundværlig kilde til energi og engagement i at levere den bedste velfærd til byens borgere – for vores/lærernes vedkommende – til elever og forældre. At de forstår vigtigheden af et seriøst samarbejde, der leverer kendte og aftalte vilkår og rammer for vores arbejde. At de finder ud af, at god ledelse handler om store ører snarere end stærke overarme. Og til sidst vil jeg ønske, at I på skoler og arbejdspladser vil fortsætte med at støtte og hjælpe hinanden med at løfte i flok. Hold øjnene på bolden. Brug jeres TR og jeres AMR og bak dem op. Få vigtige emner sat på dagsordnerne på jeres skoler – og kom med forslag til, hvad I kan gøre mindre af for at skaffe plads til det vigtigste. Brug også os i kredsstyrelsen. Vi kommer altid gerne for at lytte og være med. Eller - kom forbi kontoret på Nytorv – med stort og småt. Det er derfor, vi er der!

Med disse ord overgiver jeg både den skriftlige og mundtlige beretning til generalforsamlingens behandling.